

**MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ  
W MIŃSKU MAZOWIECKIM**



**SPRAWOZDANIE  
Z REALIZACJI W ROKU 2015**

**„PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE  
MIŃSK MAZOWIECKI NA LATA 2013-2015”**

**MIŃSK MAZOWIECKI 2016**

## **Wstęp**

„Program Wspierania Rodziny w Mieście Mińsk Mazowiecki na lata 2013-2015” został ustanowiony uchwałą nr XXXI/308/13 Rady Miasta Mińsk Mazowiecki z dnia 24 czerwca 2013r. Jego koordynowaniem i monitorowaniem zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Realizowane w ramach programu zadania koncentrowały się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostało umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych i umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Wsparcie rodziny ma zatem charakter profilaktyczny i przyjmuje zasadę wczesnej interwencji. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. System wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ma na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Natomiast praca z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny.

Poniższe sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie otrzymanych informacji z Urzędu Miasta, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, publicznych placówek przedszkolnych i oświatowych szczebla podstawowego i gimnazjalnego oraz na podstawie danych sprawozdawczych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

## **REALIZACJA CELÓW „PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE MIŃSK MAZOWIECKI NA LATA 2013-2015” W ROKU 2015**

### **1. Cel szczegółowy: WSPIERANIE RODZIN W WYCHOWANIU DZIECKA W RODZINIE BIOLOGICZNEJ**

#### **1.1. Udzielanie pomocy finansowej, materialnej i rzeczowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych.**

Przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą o pomocy społecznej świadczeń pieniężnych i w naturze jest jednym z głównych instrumentów wykorzystywanych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i marginalizacją społeczną. W roku 2015 pomocą społeczną objęto łącznie 871 rodzin z naszego miasta, w tym udzielono następujących form pomocy:

- zasiłków stałych w 2015 r. otrzymało 137 osób w tym: 91 to osoby samotnie gospodarujące oraz 46 to osoby pozostające w rodzinie. Ogólna liczba udzielonych świadczeń tego typu wyniosła 1299, w tym 919 świadczeń wypłaconych zostało osobom samotnym i 380 wypłaconych osobom w rodzinie,
- zasiłków okresowych w 2015 roku wypłacono 64, z tej formy pomocy skorzystało 30 osób,
- z zasiłków celowych skorzystały 664 rodziny,
- stypendiów szkolnych wypłacono 226 uczniom mińskich szkół na łączną kwotę 155 685,69 zł,
- zakupiono 239 paczki świąteczne dla dzieci.

W 2015 roku naliczono 4892 dodatki mieszkaniowe oraz 1212 dodatków energetycznych. Oprócz powyższych form pomocy rodziny otrzymują świadczenia rodzinne, które są przyznawane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, są one przyznawane na okresy zasiłkowe, które trwają od 1 listopada do 31 października roku następnego.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- zasiłki rodzinny, których w 2015 roku naliczono 17 708,
- dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
  - urodzenia dziecka - naliczono 100 dodatków,
  - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego- naliczono 655 dodatków,
  - samotnego wychowywania dziecka- naliczono 780 dodatków,
  - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – naliczono 887 dodatków,
  - rozpoczęcia roku szkolnego- naliczono 1080 dodatków,
  - podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania - naliczono 141 dodatków,
  - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej- naliczono 2517 dodatków,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka- naliczono 368 zapomóg,
- świadczenie pielęgnacyjne - naliczono 1130 świadczeń,
- zasiłek dla opiekuna - naliczono 146 zasiłki,
- specjalny zasiłek opiekuńczy - naliczono 86 zasiłków,
- zasiłek pielęgnacyjny - naliczono 7448 zasiłków.

## **Ogółem w sprawach świadczeń rodzinnych wydano 1805 decyzji.**

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są przyznawane na okresy zasiłkowe, które rozpoczynają się 1 października i trwają do 30 września roku następnego. W 2015 roku naliczono 4324 świadczenia z funduszu alimentacyjnego na kwotę 1.686.984 zł., wydano 305 decyzji.

### **1.2. Organizacja i koordynacja dożywiania dzieci i młodzieży z terenu miasta.**

W roku 2015 liczba dożywianych dzieci wynosiła 488. Dzieci objęte tą formą pomocy zazwyczaj pochodziły z rodzin niepełnych bądź wielodzietnych, dotkniętych bezrobociem, długotrwałą chorobą lub niepełnosprawnością. Dożywianie dzieci odbywa się w ramach realizacji rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz Programu „Pomoc Miasta Mińsk Mazowiecki w zakresie dożywiania”.

### **1.3. Zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim w trosce o los rodzin z terenu miasta znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji życiowej w roku 2015 realizował w ramach Resortowego (MPiPS) Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej program „Asystent Rodziny 2015”. Program w mieście realizowało dwóch asystentów pracujących łącznie z 26 rodzinami. W rodzinach, z którymi współpracowali asystenci rodziny pozostawało 67 dzieci. Głównymi zadaniami asystentów rodziny jest wspomaganie i towarzyszenie rodzinie przeżywającej trudności, co ma zapobiec odebraniu dzieci i umieszczeniu ich w rodzinach zastępczych lub w domach dziecka.

### **1.4 .Wsparcie interdyscyplinarne rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi.**

W 2013 r. Zarządzeniem nr 33/2013 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim z dnia 26 września 2013 r. został powołany Zespół koordynujący ds. rodziny. Zadaniem Zespołu jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej. Zespół udziela pomocy i wsparcia rodzinom, w których występuje zagrożenie prawidłowego funkcjonowania dziecka i rodziny oraz rodzinom, w których występuje zagrożenie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Ponadto pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim uczestniczyli w zespołach powoływanych w ramach wsparcia interdyscyplinarnego rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi.

Z informacji uzyskanych z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w 2015 r. zostało objętych opieką 178 dzieci w 8 szkolnych świetlicach opiekuńczo- wychowawczych prowadzonych w miejskich szkołach podstawowych i gimnazjalnych. Ponadto MKRPA dofinansowała działalność Świetlicy Środowiskowej DWP Caritas z siedzibą przy ul. Kościelnej 18, do której uczęszczało 20 dzieci. W w/w placówkach prowadzone były zajęcia terapeutyczne, profilaktyczne, rozwijające zdolności i zainteresowania dzieci, w tym gry i zabawy edukacyjne. Ponadto świetlice zapewniały wszystkim dzieciom dożywianie i pomoc w nauce.

W ramach wsparcia interdyscyplinarnego rodzin MKRPA dofinansowała działalność Ośrodka Socjoterapii „Port” przy ul. Małej 6 w Mińsku Mazowieckim, do którego uczęszczała grupa 20 gimnazjalistów z grupy ryzyka społecznego. Gimnazjalistom zapewniono udział w zajęciach socjoterapeutycznych, profilaktycznych, edukacyjnych, w zajęciach rozwijających ich zdolności oraz zainteresowania, a także zajęcia sportowe. Osobom biorącym udział z w zajęciach zapewniano dożywianie.

#### **1.5. Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, pomocy prawnej, pomocy grup wsparcia i grup samopomocowych.**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim zatrudnia 1 psychologa świadczącego pomoc psychologiczną w miejscu zamieszkania i w Ośrodku dla mieszkańców miasta Mińsk Mazowiecki. W okresie od stycznia do grudnia 2015 r. psycholog współpracował z 121 osobami wymagającymi pomocy psychologicznej (87 mężczyzn, 34 kobiet). W tym czasie zostało przeprowadzonych 1156 konsultacji psychologicznych, w tym 824 konsultacje odbyły się w budynku MOPS, 334 w miejscu zamieszkania klienta. Tematy podejmowane w pracy psychologicznej oscylowały przede wszystkim wokół przemocy w rodzinie, zaburzeń psychicznych uzależnienie od alkoholu, współuzależnienia, bezrobocia, niedostosowania bądź wykluczenie społeczne, kompetencji społecznych i rodzicielskich, trudności w relacjach rodzinnych, problemu samotności.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych udzieliła 884 porad, 637 osobom. Rodzinom zapewniono pomoc psychospołeczną i prawną poprzez dostęp do porad udzielanych przez psychologów, prawnika, specjalistę w zakresie przeciwdziałania

przemocy w rodzinie, odbywających dyżury w Mińskim Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym przy ul. Wyszyńskiego 30A w Mińsku Mazowieckim. W ramach dyżurów w 2015 roku w Punkcie udzielono łącznie 610 porad.

#### **1.6. Organizacja szkoleń przygotowujących osoby działające na rzecz dziecka i rodziny do kompleksowego i interdyscyplinarnego ich wspierania w środowisku lokalnym.**

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2015 r. uczestniczyli w 53 szkoleniach dotyczących wieloaspektowego wsparcia rodzin w środowisku lokalnym.

#### **1.7. Podejmowanie zintegrowanych działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.**

Powyższe działanie jest realizowane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego zadaniem jest m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych, podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym patologią, opracowanie adekwatnych strategii postępowania w przypadku rozpoznawania i zgłoszenia przemocy domowej oraz monitorowanie sytuacji rodzinnych, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności organizowanie współpracy służb. W ramach Zespołu było prowadzonych 104 procedur „Niebieskie Karty”. Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizował projekt pt. „Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie zmniejszania zjawiska przemocy ze względu na płeć” oraz projekt „Stop przemocy”.

Ponadto przez PCPR była prowadzona grupa korekcyjno- edukacyjna dla sprawców przemocy, mediacje, udzielano też pomocy prawnej i psychologicznej.

#### **1.8. Promowanie zdrowego stylu życia.**

W ramach powyższego zadania Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w 2015 r. realizował 4 programy profilaktyczne na terenie miasta Mińsk Mazowiecki.

Miejska Komisja Problemów Alkoholowych w 2015 r. wspierała lokalne imprezy i koncerty promujące zdrowy, trzeźwy styl życia wolny od przemocy.

Przedszkola Miejskie z terenu miasta Mińsk Mazowiecki podejmowały wiele działań w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej zawartych w programach wychowania przedszkolnego dla każdej grupy wiekowej. Realizowano programy ogólnopolskie i własne.

W ramach promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej szkoły podstawowe i gimnazjalne z terenu miasta Mińsk Mazowiecki realizowały wiele działań, np. pogadanki, prelekcje, wycieczki krajoznawcze, lekcje pływania, dodatkowe zajęcia sportowe, konkursy plastyczne, warsztaty dla rodziców i happeningi. Uczestniczono również w akcjach ogólnopolskich takich jak „Szkłanka mleka”, „Warzywa i owoce w szkole”, „Bezpieczne wakacje 2015” czy „Sprzątanie świata”.

## **2. Cel szczegółowy : ZAPOBIEGANIE NIEDOSTOSOWANIU SPOŁECZNEMU DZIECI I MŁODZIEŻY**

### **2.1. Monitorowanie rodzin niewydolnych wychowawczo.**

W celu ochrony praw dziecka, w tym przede wszystkim prawa do wychowania w rodzinie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi działania zmierzające do zabezpieczenia potrzeb dziecka przebywającego w rodzinie zagrożonej kryzysem bądź przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych. W celu podniesienia profesjonalizmu i zwiększenia skuteczności pomocy w rozwiązywaniu problemów związanych z pełnieniem funkcji opiekuńczo wychowawczych przez rodziców opracowano standard pracy socjalnej z rodziną z problemem opiekuńczo – wychowawczym. Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej monitorowali 46 rodzin niewydolnych wychowawczo. Głównym celem wspierania rodzin niewydolnych opiekuńczo-wychowawczo była pomoc w pokonywaniu trudności i problemów, z jakimi się borykają, umożliwienie wyjścia z kryzysu i przywrócenia rodzinom umiejętności prawidłowego funkcjonowania. Wszystkie działania zaplanowane w ramach tego obszaru koncentrowały się przede wszystkim na wzmocnieniu systemu umożliwiającego rodzinie specjalistyczne wsparcie i niezbędną pomoc.

### **2.2. Organizowanie spotkań profilaktyczno- edukacyjnych dla dzieci.**

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej działa Wolontariat. W roku 2015 pracę w charakterze wolontariusza świadczyły 3 osoby. Praca wolontariuszy polegała na pomocy

w nauce dzieciom z zakresu szkoły podstawowej i gimnazjum oraz pomocy osobom starszym w zakresie zaspokajania potrzeb związanych z egzystencją w środowisku.

### **2.3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez przyznawanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym.**

W 2015 roku 226 uczniom mińskich szkół wypłacono stypendium szkolne. W ramach realizacji Rządowego Programu Pomocy Uczniom „Wyprawka szkolna” pomocą objęto 64 uczniów. Ze stypendiów za osiągnięcia w nauce i w sporcie skorzystało 223 uczniów.

### **2.4. Wspieranie działań mających na celu organizację czasu wolnego i różnych form wypoczynku dzieci i młodzieży.**

W okresie wakacji MOPS w 2015 roku pokrywał koszty wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży. Organizatorami wypoczynku letniego byli: Związek Harcerstwa Polskiego – Hufiec Mazowsze Mińsk Mazowiecki i PCPR Mińsk Mazowiecki Chorągiew Mazowiecka ZHP Warszawa. W okresie wakacyjnym z wypoczynku letniego ogólnie skorzystało 38 dzieci.

W ramach powyższego celu zrealizowano w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej projekt socjalny „Bajkowa Akademia Dziecka”. Nawiązano współpracę z Miejską Biblioteką Publiczną i Szkołą Podstawową nr 2. Grupą docelową projektu były dzieci w wieku od 6 do 14 lat. Łącznie w projekcie wzięło udział 28 dzieci, pochodzących z 18 rodzin objętych wsparciem i pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim.. Udało się to osiągnąć podczas 5 spotkań prowadzonych techniką warsztatową. W trakcie spotkań dzieci miały możliwość rozwijania swojej wyobraźni, kreatywności twórczej i ruchowej, ekspresji, a wartością dodaną była możliwość i kontaktu z rówieśnikami. Warsztaty bajkowe pozwoliły dzieciom przenieść się do świata bajek i baśni z różnych zakątków świata. W realizację projektu aktywnie zaangażowali się także rodzice. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu i trwały 2 godziny zegarowe. Cykl zajęć składał się z 5 spotkań warsztatowych i szóstego spotkania na którym odbył się występ Teatru „Urwis” pt. „Król Zwierząt”. Na ostatnim spotkaniu wręczono dzieciom dyplomy i słodkie upominki za aktywne uczestnictwo w projekcie „Bajkowa Akademia dziecka”.



### **3. Cel szczegółowy: UMOŻLIWIENIE POWROTU DZIECIOM Z PIECZY ZASTĘPCZEJ DO RODZIN BIOLOGICZNYCH**

#### **3.1. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.**

W roku 2015 r. w pieczy zastępczej zostało umieszczonych **11 dzieci** z terenu miasta Mińsk Mazowiecki, a **4 dzieci wróciło z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej**, zaś 2 dzieci zostało oddanych do adopcji. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współfinansował pobyt 27 dzieci w pieczy zastępczej.

#### **3.2. Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.**

W siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej cyklicznie odbywają się spotkania pracowników socjalnych i koordynatorów pieczy zastępczej (działających na terenie powiatu mińskiego). Celem spotkań jest przede wszystkim wypracowanie standardu pracy z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, omówienie diagnozy i planów pracy z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, wypracowanie wspólnie z koordynatorami pieczy zastępczej planu pomocy rodzinie i dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.

W ramach współpracy pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mińsku Mazowieckim uczestniczyli w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej organizowanych przez placówki opiekuńczo-wychowawcze. Ponadto pracownicy Ośrodka uczestniczyli w zespołach organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

#### **3.3. Współpraca z rodziną biologiczną w zakresie tworzenia planu pracy, zbieżnego z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.**

Do rodzin biologicznych powróciło 4 dzieci. W ramach realizacji powyższego działania pracownicy socjalni pozostawali w stałym kontakcie z rodzinami biologicznymi dzieci powracających z pieczy zastępczej.

### **3.4.Organizowanie grup wsparcia dla rodzin niewydolnych wychowawczo.**

W ramach powyższego celu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował projekt socjalny „Tradycje żyją w nas”. Nawiązano współpracę z Miejską Biblioteką Publiczną i pedagogiem szkolnym ze Szkoły Podstawowej nr 2. Celem projektu było wzmocnienie więzi rodzinnych i podkreślenie możliwości funkcji rodziny, podniesienie świadomości w zakresie funkcjonowania rodziny oraz integrację w rodzinach dysfunkcyjnych. W projekcie wzięło udział 28 rodzin z dziećmi z terenu miasta Mińsk Mazowiecki, łącznie 94 osoby. Na spotkaniu zorganizowanym 8 grudnia 2015r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Mińsku Mazowieckim rodzice i dzieci wspólnie obejrżeli przedstawienie teatru „Bajka”, dyskutowali na temat tradycji rodzinnych i przygotowali ozdoby oraz przystroili choinki. Projekt spotkał się z dużym zainteresowaniem ze strony beneficjentów. Rodziny, po zakończonym spotkaniu, wyraziły swoje zadowolenie. Wszyscy zabrali do domów wykonane przez siebie choinki, które ozdobiły ich mieszkania.

Sprawozdanie przygotował Zespół monitorujący

Realizację Programu Wspierania Rodziny.

**Zatwierdzono przez Dyrektora**

**Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej**

**w Mińsku Mazowieckim w dniu 8.04.2016 r.**